

Verder in deze nieuwsbrief

De Voorzitter	2
Jaarcijfers 2017	2
Introductietraining	3
Uit de coördinatorenkamer	3
Om stil van te worden...	4
Jubileum en afscheid in één	5
Huisapotheke van het hospice	8

‘Het is hier net een luxe hotel!’

‘Het is gewoon heel aangenaam om hier te zijn,’ vindt Willem Rotteveel (68). Hij is één van de zes gasten die momenteel in het hospice verblijven. Willem vergelijkt het hospice met een hotel: ‘Ik heb in veel hotels gelogeed, maar nergens heb ik zo’n grote mooie kamer gehad als hier’. En met een brede grijns: ‘Vooral de *roomservice* is hier uitstekend!’

Willem werd een paar weken geleden in het hospice opgenomen. Dat moest allemaal in sneltreinvaart gebeuren. Willem: ‘Sinds een half jaar weet ik dat ik longkanker heb. Ik was een tijdje verkouden, daar ging ik voor naar de huisarts. Die stuurde me door naar een longarts en toen werd ontdekt dat ik een agressieve vorm van longkanker heb. Eerst dachten ze dat het nog wel even kon duren, maar toen er een paar weken terug een scan werd gemaakt, wilde de longarts me meteen in het ziekenhuis in Zoetermeer opnemen. Het was acuut verergerd. Ik had het zelf ook wel in de gaten: ik woonde alleen en eigenlijk kon ik niet goed meer voor mezelf zorgen. Als ik maar iets deed, was ik alweer buiten adem. Toen kwam al gauw een opname in het hospice ter sprake. In Zoetermeer is een klein hospice, maar daar was geen plaats. Mijn zus is toen hier komen kijken en zo ben ik in dit hospice terechtgekomen. Binnen een paar dagen was het geregeld.’

‘Ik heb geen bucketlist!’

In het hospice gaat Willem graag af en toe naar buiten, de tuin in. En hij zit graag in de keuken om te ontbijten of om gewoon een kop koffie te drinken. Hij krijgt regelmatig bezoek van zijn zus en van vrienden en oud-collega’s. Willem: ‘Laatst kwam er een vriendin op bezoek. Haar vader was een paar jaar geleden ergens in een hospice overleden. Die vriendin had me al verteld dat ze dat hospice prachtig vond. Maar toen ze hier kwam, zei ze meteen: ‘Het is hier veel mooier. Wat een schitterende plek!’ Nou, dat vind ik eigenlijk ook.’

Ook aan het bezoek van oud-collega’s van Muziek Express denkt Willem met plezier terug: ‘Bij Muziek Express deed ik veertig jaar geleden administratief werk. Ik had die collega’s al jaren niet meer gezien. Er was wel twee keer een reünie georganiseerd, maar toevallig kon ik daar niet

‘Vooral de roomservice is hier uitstekend.’

bij zijn omdat ik – iedere keer voor iets heel anders – in het ziekenhuis lag. Nu wilden ze weer een reünie organiseren en hoorden ze dat ik in het hospice was. Ze zijn meteen hierheen gekomen. Heel bijzonder!’

Ik vraag hem of hij nog wensen heeft, bijvoorbeeld om ergens naartoe te gaan. Als een gast daar behoefte aan heeft, kan het hospice soms een uitstapje regelen. Naar een concert, een musical of een museum. Daar kan eventueel een wenstaxi of -ambulance bij worden ingeschakeld. Maar Willem heeft daar niet zo’n behoefte aan: ‘Nee, ik heb geen bucketlist van dingen die ik per se nog wil doen. Ik ben het afgelopen weekend, toen het zo’n mooi weer was, met een vriend naar boerderij Meyendel geweest. Daar hebben we op het terras in de zon gezeten. Dat was heerlijk, maar ik zou het hier in de tuin waarschijnlijk net zo aangenaam hebben gevonden.’

‘Zo licht en comfortabel mogelijk’

Als ik Willem vraag hoe hij aankijkt tegen de komende periode en de laatste fase van zijn leven, reageert hij nuchter: ‘Ik heb het geaccepteerd en ik zie wel wat er op me afkomt. Ik hoop vooral dat het licht en zo comfortabel mogelijk zal zijn. Maar ik heb er vertrouwen in dat dat hier gaat lukken!’

Hans Janssen

Woord van de voorzitter **2017: de cijfers**

Bewogenheid en emoties zijn eigen aan ons hospice: het wel en wee van onze gasten en hun dierbaren staat immers centraal. En op dat punt waren er ook het afgelopen half jaar weer vele mooie, onvermijdelijk verdrietige en bijzondere momenten. Zoals toen een van onze gasten in die laatste dagen van zijn leven zich aan de piano zette en het huis vulde met wonderschone klanken.

Maar ook andersoortige momenten van bewogenheid en emotie waren de afgelopen maanden aan de orde. Ik heb het dan over ons 12,5-jarig bestaan: er is in die periode een breed draagvlak ontstaan onder inwoners en ondernemers in Wassenaar, Voorschoten en verdere omgeving.

Een moment van emotie was ook het vertrek van eerste coördinator Elsbeth Zonneville. Haar vertrek, na bijna 13 jaar, heeft de gemoederen behoorlijk beziggehouden. Memorabel daarbij was zonder twijfel het moment waarop burgemeester mevrouw Bouvy (Voorschoten) een koninklijke onderscheiding bij Elsbeth opspeldde.

Hoezeer wij Elsbeth ook gaan missen, het bestuur prijst zich gelukkig met de aanvulling in het team van coördinatoren. Ingrid Schonk volgt Elsbeth op als eerste coördinator, Daniëlle Coppens blijft deel uitmaken van het team en om dit team weer compleet te maken is Ilse Mosselman toegetreten.

Ook in het bestuur heeft een wisseling van de wacht plaatsgevonden. Toegetreten is Hans Vonk, voorheen huisarts in Wassenaar en nu nog werkzaam als huisarts in het gevangeniswezen. Wij zijn heel blij met zijn komst en verwachten zijn kennis van de snel veranderende zorgsector hard nodig te hebben.

Jaap Visser gaat ons na een lange staat van dienst verlaten. Jaap heeft, mede door zijn jarenlange werk op het ministerie van Volksgezondheid en zijn grote kennis van zaken, veel voor het hospice betekend. Jaap, bedankt voor jouw inzet!

Alles stroomt, niets blijft hetzelfde. Het afgelopen jaar is daarvan een goede illustratie!

Namens het bestuur,
Else van Dijk-Staats

Colofon Juni 2018

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Hospice Wassenaar. Verschijnt twee maal per jaar in juni en december. Oplage 1.600.

Hospice Wassenaar
Kerkstraat 79
2242 HE Wassenaar

Tel. 070-7796150
www.hospicewassenaar.nl

Gelijktijdig met deze Nieuwsbrief is ook het uitgebreide jaarverslag verschenen. In deze Nieuwsbrief geven wij een korte samenvatting. Het volledige jaarverslag is ook te lezen op onze website.

In 2017 werden in totaal 88 gasten opgenomen. De gemiddelde leeftijd bij opname was 76,8 jaar. Onze gasten kwamen uit Wassenaar (30), Voorschoten (6) en Den Haag (14). De overige gasten kwamen uit andere plaatsen in de regio en de rest van het land. Van de opgenomen gasten kwamen er 40 uit de thuissituatie; de overige gasten kwamen uit het ziekenhuis; enkelen kwamen uit een verzorgings- of verpleeghuis. Het bezettingspercentage kwam uit op 73%. Ter vergelijking: in 2016 was de bezettingsgraad 84%. Gemiddeld verbleven onze gasten 17,3 dagen in ons hospice. De situatie van 6 gasten stabiliseerde zodanig, dat verblijf in een hospice niet langer gerechtvaardigd was. Zij keerden terug naar huis of er werd voor hen een plaats in een verpleeg- of verzorgingshuis gezocht.

De uitgaven zoals personeelskosten, kosten voor vrijwilligers, exploitatiekosten, huisvestingskosten, algemene kosten en afschrijvingen, vormden in totaal een bedrag van € 353.947,-.

Financiële verantwoording 2017

Inkomsten

Subsidie ministerie VWS	€ 190.345,-
Subsidie gemeente Wassenaar	€ 13.963,-
Subsidie gemeente Voorschoten	€ 9.330,-
Eigen bijdrage gasten	€ 59.438,-
Andere vergoedingen, giften	€ 47.595,-
Rente	€ 23,-
Subtotaal	€ 320.694,-

Uitgaven

Personeelskosten	€ 153.757,-
Kosten vrijwilligers	€ 11.960,-
Exploitatiekosten	€ 55.889,-
Huisvestingskosten	€ 92.681,-
Algemene kosten	€ 17.060,-
Afschrijvingen	€ 7.600,-
Totaal	€ 338.947,-

Subtotaal	€ -18.253,-
Af: voorziening voor vervanging	€ -15.000,-

Resultaat (negatief)	€ 33.253,-
-----------------------------	------------

De Stichting Vrienden van Hospice Wassenaar, die giften ontvangt ter ondersteuning van het hospice, heeft dit tekort aangevuld uit de hiertoe ontvangen donaties.

Introductietraining nieuwe vrijwilligers

In april verzorgde Odile Ebbing voor acht nieuwe vrijwilligers een boeiende introductietraining. Deze training, die voor alle startende vrijwilligers verplicht is, omvat vijf dagdelen. Er is veel aandacht voor luistervaardigheid en voor hoe je er als vrijwilliger kunt 'zijn', in de volle betekenis van het woord. Thema's zoals verlies, troost en rouw worden verder uitgediept. Tijdens een praktijkcochtend werden diverse praktische vaardigheden aangeleerd en toegelicht door onze verpleegkundigen, Gina Bekedam en Wilma Kooter. In november volgt een terugkochtend waarbij teruggekeken wordt op de training en de inmiddels verworven ervaring.

Uit de coördinatorenkamer

Goed afscheid nemen en loslaten...

Er is veel gebeurd sinds Elsbeth Zonneville in de vorige Nieuwsbrief haar vertrek aankondigde. We stonden stil bij het 12,5-jarig bestaan van het hospice en we namen eind maart afscheid van Elsbeth. 'Het is belangrijk om goed afscheid te nemen', zei Elsbeth. Een proces van afronden en loslaten waaraan zij na het melden van haar vertrek voorzichtig begon. Het was niet gemakkelijk voor haar, soms een beetje moeizaam: het overdragen van taken, een laatste vergadering met het bestuur, sleutels inleveren en dan opeens de allerlaatste werkdag. Afscheid nemen van het hospice waaraan zij vanaf het begin met zoveel liefde en toewijding verbonden was. Elsbeth citeerde bij haar afscheid de Belgische schrijfster Marguerite Yourcenar op treffende wijze: "We moeten niet wenen omdat het voorbij is, maar glimlachen omdat het is geweest!" Het afscheid van Elsbeth is elders in deze Nieuwsbrief in beeld gebracht.

Afscheid nemen van een collega die haar leven een nieuwe wending geeft, is natuurlijk niet te vergelijken met het afscheid-nemen waarmee wij geregeld in het hospice worden geconfronteerd. In het hospice zijn onze gasten bezig met het afronden van hun leven en nemen zij afscheid van hun geliefden en van alles wat hen dierbaar is. Telkens opnieuw worden wij daarbij geraakt door de puurheid, de kracht en de liefde waarmee onze gasten afscheid nemen en hun geliefden - intens verdrietig maar dikwijls ook berustend - achterlaten. Een definitief afscheid waarbij 'loslaten' en 'losgelaten worden' door iedereen op een eigen en unieke wijze beleefd wordt. Dat is alleen mogelijk wanneer er aan een aantal voorwaarden wordt

voldaan. Juist hier ligt een essentiële taak voor ons en voor het hospice: rust en ruimte creëren zodat er goed afscheid kan worden genomen in een veilige en vertrouwde omgeving. Voor ons is het een voorrecht om daarbij de gewenste ondersteuning te mogen bieden. Dat maakt ons werk zo mooi en zo speciaal.

Ingrid Schonk

Om stil van te worden...

Een jubileumjaar is sowieso een bijzonder jaar voor elke organisatie of bedrijf. Als je als jubilerend hospice in zo'n jaar dan ook nog eens een aantal prachtige en hartverwarmende cadeaus in ontvangst mag nemen, dan word je daar toch wel een beetje stil van. In de vorige Nieuwsbrief kondigden we de diverse acties al aan. Inmiddels hebben we tot driemaal toe een prachtig bedrag in ontvangst mogen nemen en staat eind september nog een groot evenement op de kalender.

Benefiet Jazz

Het jaar opende swingend in Boerderij Meyendel op 19 januari. Exploitant van deze bekende pleisterplaats in de Wassenaarse duinen, Cees-Jan Bouman, organiseerde samen met zijn dochter in minder dan een maand een memorabele avond waarvoor hij Frits Katee met zijn band had uitgenodigd. Trots meldde hij ons na afloop dat onze penningmeester een bedrag van € 1.500 tegemoet kon zien! Minstens zo verrassend was zijn opmerking dat hij overweegt er een jaarlijkse traditie van te willen maken.

Cees-Jan (r) met schoonzoon Maruin, dochter Jennifer en zoon Dax (v.l.n.r.)

Elfstedentocht

Pieter den Edel stond in het Pinksterweekend aan de start van de Elfstedentocht en had het hospice als goed doel hieraan verbonden. 'Om nu alleen zo'n uitdaging voor mezelf aan te gaan vind ik niet bevredigend,' aldus Pieter over zijn keuze. Pieter is ultraloper en vond in deze 230 km(!) lange tocht zijn ultieme uitdaging. Het was pas de derde keer dat deze mythische wedstrijd werd gehouden en er gelden strenge voorwaarden en limieten om deel te mogen nemen. Dat verklaart ook het aantal van slechts negenendertig deelnemers die naar Friesland waren gekomen. Op zaterdag 19 mei om 11.00 uur klonk het startschot in Bolsward. Ondanks de intensieve voorbereiding (5000 trainingskilometers afgelopen jaar!) was het Pieter niet gegund de tocht uit te lopen. 'Het was gewoon mijn dag niet' zei hij na afloop.

Dat doet helemaal niets af aan zijn fantastische initiatief en geleverde prestatie. Onlangs overhandigde Pieter een mooie sponsorcheque van € 1524,- aan ons hospice. Pieter, bedankt!

Carbagerun

In februari reden Carlo Brekelmans, Luc Blok, Rob van der Marel, Albert Meijer, Auke Schaareman, Jasper Valentijn, ondersteund door Elroy Visser, met twee oude rally-auto's de Carbagerun door Centraal- en Oost-Europa. Maanden van voorbereiding en ludieke acties hadden de mannen erop zitten toen zij op zaterdag 4 februari door vele vrienden en hospicevrijwilligers werden uitgezwaaid. Uit en thuis bijna 5.000 kilometer, wat ertoe leidde dat één van de bejaarde auto's maar net de feestelijke inhuldiging op zondag 11 februari haalde. Ruim 125 sponsors hadden zij aan hun tocht weten te binden en dat leidde ertoe dat onze rallyvrienden bij thuiskomst een cheque van maar liefst € 30.000 konden overhandigen aan een verbaasde hospicevoorzitter. Het hospice kan met deze bijdrage het ruim 100 jaar oude pand energieneutraal maken, wat elk jaar bovendien weer een fors bedrag in de exploitatie scheelt! Daarnaast wordt er op dit moment met een speciaal douchebed voor onze gasten geoefend om te kunnen ervaren of dit een goede aanvulling op de geboden zorg is.

Spinningmarathon

Voor de fietsliefhebbers onder de lezers: op zaterdag 29 september wordt een grote 'spinningmarathon' georganiseerd in de Sporthal van De Kieviten aan de Dr. Mansveltkaade in Wassenaar. Initiatiefnemers zijn Martin Smits (hij organiseerde in 2017 al een zeer succesvolle marathon voor ons hospice) en René Soolen, respectievelijk spinningleraar en sportschooleigenaar. Op 100 fietsen wordt in totaal 5 uur gespind. Het wordt geen saaie aangelegenheid, want er wordt gezorgd voor stimulerende muziek en de spinners zullen op een groot scherm virtueel de Alpe d'Huez bedwingen! Deelnemers kunnen zich ook inschrijven voor een heerlijk diner na afloop. De gehele opbrengst wordt gedoneerd aan Hospice Wassenaar.

Inschrijven kan via deze site:

<https://hospice-spinning-marathon.jimdosite.com/> of via de link op website van ons hospice www.hospicewassenaar.nl.

Ruud Bellekom

Jubileum en afscheid in één

Op 23 maart waren alle vrijwilligers, verpleegkundigen, coördinatoren en bestuur bijeen in het sfeervolle restaurant Floris V aan de Voorstraat in Voorschoten. Daar werd stilgestaan bij het 12,5-jarig bestaan van het hospice én er werd afscheid genomen van de eerste coördinator, Elsbeth Zonneville. Elsbeth was ruim dertien jaar werkzaam geweest in het hospice. Drie maanden vóór de opening was Elsbeth al aan het werk: zij moest vrijwilligers werven, het hospice inrichten en – samen met het bestuur – samenwerkingsafspraken maken met Florence en andere instanties. Het afscheid van Elsbeth werd dan ook een afscheid in stijl. Er waren vele genodigden bij aanwezig: externe relaties, donateurs en lokale bestuurders. Burgemeester Pauline Bouvy van Voorschoten liet er in haar speech geen twijfel over bestaan: 'Elsbeth heeft het hospice vormgegeven,

zonder Elsbeth zou dit hospice niet geworden zijn wat het nu is. *En daarom*', vervolgde zij, *'heeft het Zijne Majesteit behaagd...'* Toen zij de kersverse ridder in de orde van Oranje-Nassau het lintje opspeldde, reageerde Elsbeth ontroerd en wees ze naar de vrijwilligers en verpleegkundigen om haar heen: 'Dit lintje hebben wij allemaal samen verdiend!'

Voor 24 verpleegkundigen, vrijwilligers en bestuursleden was het ook een jubileum: zij waren 12,5 jaar werkzaam in het hospice. De nieuwe eerste coördinator, Ingrid Schonk, speldde hen een speciaal ontworpen jubileumspeldje op. En daarna was het tijd om het glas te heffen!

Hans Janssen

Elsbeth Zonneville geridderd!

Een mooie cheque van Omen Uitvaartzorg

Toespraken die een glimlach op de gezichten brengen

Een druk bezochte receptie

‘Het is een voorrecht hier te mogen werken’

Ilse Mosselman is sinds kort coördinator in Hospice Wassenaar. Samen met Ingrid Schonk en Daniëlle Coppens zorgt zij voor... ‘Tja, waarvoor eigenlijk niet?’ Na een gesprek is het meer dan duidelijk: deze drie vrouwen hebben een veelzijdige functie waarbij het werk divers en uitgebreid is. Inlevings- en incasseringsvermogen zijn maar een paar talenten die zij alle drie in huis hebben. Maar dat zij zich dienstbaar opstellen om de zorg voor de gasten en hun naasten in goede banen te leiden, staat voorop. Altijd.

‘De gasten staan centraal in het hospice. Wij doen alles om de laatste fase van hun leven zo comfortabel mogelijk te laten verlopen.’ En daar komt veel bij kijken: het aannemen, opleiden en aansturen van vrijwilligers (momenteel zo’n 80 man/vrouw), beleidsmatige zaken, ook financieel (‘wij draaien ieder dubbelteje drie keer om voordat we het uitgeven!’), het onderhouden van contacten met de buitenwereld - familie, huisartsen, ziekenhuizen - en natuurlijk de gesprekken met de gasten. ‘Wij zorgen ervoor dat alles en iedereen in huis erop gericht is om onze gasten een vijfsterren behandeling te kunnen aanbieden.’ ‘Voor onze gasten draait het om het hier en nu. Daarom zijn wij ook gericht op de korte termijn: wat wil onze gast eten, wat zijn de wensen die we kunnen vervullen? En geloof me, wij kunnen heel veel regelen! Van een wandeling op het strand tot het vieren van een huwelijksfeest in onze tuin. Maar het gaat zeker niet alleen om ‘grootse’, bijzondere wensen, het gaat vooral om eigen regie: dat gasten hun dagen bij ons kunnen invullen op de manier die bij hen past, juist ook bij die alledaagse dingen.’ Daniëlle probeert uit te leggen hoe bijzonder haar werk is, maar dat is lastig want geen dag is hetzelfde.

‘Natuurlijk hebben we onze vaste taken,’ licht de eerste coördinator Ingrid toe, ‘maar als iemand of iets zich onverwacht aankondigt, nemen we daar de tijd voor. Zo kan een dag heel anders lopen.’

Ilse, een aanwinst voor het coördinatieteam, is afkomstig uit een geheel andere wereld, de wetenschap, maar heeft uiteindelijk toch haar droombaan gevonden. ‘Als klein meisje was ik mijn poppen al aan het verbinden en wilde ik mensen helpen. Na mijn schoolopleiding is het anders gelopen, maar na een verhuizing vanuit het buitenland zocht ik een manier om in mijn werk op een directere manier van betekenis te kunnen zijn voor anderen. Die vond ik in de verpleegkunde.’ Door een oriënterend bezoek aan het hospice wist ze waar haar toekomst lag. ‘Toevallig kwam er een functie vrij en, ja, het heeft allemaal zo moeten zijn. Ik vind het een voorrecht om hier te mogen werken!’

Uiteraard is het niet alleen maar rozengeur en maneschijn in het hospice, je hebt immers te maken met palliatieve zorg. ‘Ondertussen heb ik mijn methodes gevonden om om te gaan met het verdriet dat je je natuurlijk aantrekt,’ vertelt Ingrid. ‘Denk aan mediteren, yoga of een stuk fietsen,’ vullen haar collega’s aan. ‘Want ja, uiteraard is het soms heel lastig om bijvoorbeeld nee te moeten zeggen als alle zes kamers bezet zijn en we een aanmelding krijgen! Of als iemand heel veel pijn heeft en we, ondanks alle medische en verpleegkundige professionals die we hier in huis hebben, niet alle pijn kunnen wegnemen.’

Het coördineren van het hospice is complex en soms zwaar, maar dat het ook dankbaar werk is, moge duidelijk zijn. ‘Een glimlach op iemands gezicht toveren, daar doen we het voor. Het is echt heel mooi om iets te kunnen betekenen in deze cruciale fase van iemands leven!’

Iris Oostlander

Het coördinatorteam Daniëlle Coppens, Ingrid Schonk en Ilse Mosselman (u.l.n.r.)

Kanjers van het eerste uur!

Het hospice bestaat 12,5 jaar. Maar liefst 24 vrijwilligers, verpleegkundigen en bestuursleden zijn er vanaf het eerste uur bij betrokken. Twee van deze kanjers zetten we hier in het zonnetje.

'Als verpleegkundige dicht bij de gast'

Gina Bekedam (59) is één van de verpleegkundigen die inmiddels ruim 12,5 jaar bij het hospice werkzaam is. 'Op de dag vóór de opening werd ik aangenomen', vertelt ze – nog steeds – trots. 'Van meet af aan vond ik het verpleegkundig werk in het hospice heel bijzonder. Ik voel me bevoorrecht dat ik zo dicht bij de gasten mag komen. Ons werk in het hospice is – als je het vergelijkt met verpleegkundig werk in een ziekenhuis – veelzijdiger: naast de lichamelijke zorg is er vooral veel aandacht voor het psychosociaal welbevinden van de gasten. Emotionele ondersteuning voor de gasten en hun naasten is een belangrijk aspect van ons werk.'

'Hoewel het soms hectisch is, proberen we bewust voldoende rustmomenten in te bouwen. Dat is belangrijk, het vraagt rust om het leven af te ronden. Die rust is ook nodig om onze gasten en hun naasten goed te leren kennen, zodat we onze zorg beter kunnen afstemmen op hun wensen en behoeften. Als verpleegkundigen streven we ernaar het voor de gast zo comfortabel mogelijk te maken. Alles wordt ingezet, in samenspraak met de huisarts, om symptomen zoals pijn, benauwdheid en misselijkheid zo goed mogelijk te behandelen.

Of ik een verschil zie tussen de beginfase en nu? Er is in de afgelopen jaren veel meer administratief werk bij komen

Gina Bekedam

kijken. We proberen die administratie vooral te doen tijdens nachtdiensten als de gasten rustig slapen. Maar ook dan gaan de gasten natuurlijk voor. Als het nodig is, blijft de administratie liggen. Dat moet dan maar even wachten!

'Het hospice geeft mij energie'

'Ik heb het hier nog steeds geweldig naar mijn zin', vertelt Annette Spa (61). We praten in de keuken van het hospice. Annette werkt vanaf het eerste uur als vrijwilliger bij het hospice. 'Ik was verpleegkundige. Toen het hospice hier in Wassenaar werd opgericht, las ik er regelmatig over in de krant. Hoe meer ik erover las, hoe meer het me begon aan te trekken en vanaf het eerste moment voelde het als een warm bad! Ik heb er plezier in mensen te verwennen, een lekker ontbijtje voor ze te maken, even de haren van een gast te touperen als die niet goed zitten. Ook in de verpleegkundige zorg help ik graag mee.' Annette glundert als zij over haar werk als vrijwilliger vertelt.

'Alles wat je als vrijwilliger in het hospice doet, doet ertoe. Het draagt eraan bij dat mensen zich comfortabel voelen. Wat dat betreft zijn alle gasten verschillend. De een hecht aan privacy, de ander wil juist graag even een praatje maken. Als vrijwilliger pas je je steeds aan aan wat de gast wil, maar je krijgt er zoveel voor terug. Kleine gouden momenten van oogcontact, een glimlach, een mooie opmerking. Op zo'n moment kan mijn dag niet meer stuk. Wat ik ook heel leuk vind, is samenwerken met vrijwilligers met heel diverse achtergronden. Klinkt misschien vreemd, maar van werken in het hospice krijg ik energie!'

Annette Spa

Hans Janssen

Huisapotheker van het hospice

Erik Teurlings van Service Apotheek Langstraat is nagenoeg sinds de start van het hospice de 'huisapotheker'.

'De zorg voor mensen in het hospice vraagt extra veel samenwerking in de driehoek patiënt, arts en apotheek. In relatief korte tijd moet voor elke nieuwe gast veel geregeld worden. Of je nu uit een ziekenhuis dan wel je eigen thuissituatie komt, een aanpassing van de medicatie volgt bijna altijd. Bijvoorbeeld van tabletten naar pleisters of van pleisters naar injecties of van injecties naar een cassette met een opiaat, dat zorgt voor pijnbestrijding in deze fase. We wisselen intensief informatie uit met hospice en huisarts, om te komen tot de beste apotheekzorg op maat. Het medicatiedossier op orde en actueel houden is erg belangrijk,' legt Erik uit.

Vanaf het begin doet Service Apotheek Langstraat aan sponsoring van bepaalde voorzieningen in het hospice: 'Sommige zaken en geleverde diensten kan het hospice niet doorberekenen aan de patiënten en die worden ook niet vergoed door een verzekeraar. Deze goederen en hulpmiddelen lever ik dan in natura, bijvoorbeeld douchekapjes, handen alcohol en test-strips, om er een paar te noemen. Dat is dan onze bijdrage vanuit de apotheek.' Erik over het hospice na ruim 12 jaar samenwerking: 'Het hospice zit in een prachtig en sfeervol pand. De gasten die in dit 'bijna

Erik Teurlings: 'De samenwerking met huisartsen, verpleegkundigen, coördinatoren en onze apotheek is intensief en uitstekend'.

thuis-huis' verblijven, worden intensief en op een positieve manier verzorgd, in een huiselijke sfeer en omgeving. Dat is niet alleen prettig voor de gast zelf, maar ook voor diens naaste familie. Daar dragen wij vanuit Service Apotheek Langstraat met het hele team graag ons steentje aan bij!

Vrienden van Hospice Wassenaar: terugblikken en vooruitkijken

Voor de Vrienden van Hospice Wassenaar was 2017 een bijzonder jaar. Veel giften van donateurs, incidentele gulle gevers/organisaties, diaconie van de PKN-kerken, fondsen en stichtingen, familie van gasten, periodieke donaties en een legaat. Totale inkomsten waren ca € 70.000. Gelukkig konden we hier het tekort op de jaarrekening van het hospice ruimschoots mee dekken. Door wat extra subsidie van overheid en gemeenten was het tekort afgelopen jaar lager: ca € 33.000.

Ook voor 2018 en de drie jaren daarna staan de Vrienden van Hospice Wassenaar weer garant voor het tekort. Daarvoor wordt € 250.000 gereserveerd. Ter gelegenheid van het 12,5-jarig bestaan van het hospice in maart 2018 zijn er ook extra schenkingen binnengekomen. Elders in deze nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat ook in het lopende jaar weer een aantal prachtige sponsoracties zijn/worden georganiseerd.

Hartelijk dank voor de gulle giften en deze acties.

Lege flessen-actie

Bij Albert Heijn Wassenaar kunt u in de maanden juli en augustus uw lege flessen inleveren en het statiegeld bestemmen voor Hospice Wassenaar. Naast de flessenautomaten zal een collectebus van het hospice hangen. Wij zijn blij met elke fles die u voor het hospice inlevert. In de december-nieuwsbrief zullen we het resultaat bekendmaken. Bij voorbaat dank!

De stichting Vrienden van Hospice Wassenaar zorgt voor de noodzakelijk extra inkomsten ter dekking van de jaarlijkse exploitatietekorten. Donaties en giften zijn van harte welkom. Wilt u schenken dan kan dat direct op bankrekening NL11RABO0366150510 tnu Stichting Vrienden van Hospice Wassenaar. Wilt u ook Vriend van het hospice worden meldt u zich dan aan via [vriendenvan@ hospicewassenaar.nl](mailto: vriendenvan@ hospicewassenaar.nl) of klik op de doneerbutton op onze website www.hospicewassenaar.nl U krijgt dan in het vervolg deze nieuwsbrief twee keer per jaar toegestuurd.

Periodieke schenking

Steeds meer mensen doneren aan Hospice Wassenaar door een periodieke schenking. Dat is een manier van schenken, waardoor u het hele bedrag in aftrek kunt brengen bij uw aangifte inkomstenbelasting. Er moet dan wel een overeenkomst voor vijf jaar getekend worden. Dit formulier kunt u aanvragen via een e-mail (vriendenvan@hospicewassenaar.nl) of u belt naar het secretariaat (070-3311896). Via de website van het hospice kunt u een machtiging afgeven voor een automatische incasso, kijk hiervoor onder het kopje 'vrienden'.

Gabrie Lansbergen Voorzitter VWHW

Stichting vrienden van

Hospice Wassenaar